

NUM. 615

BARCELONA 25 DE OCTUBRE DE 1890.

ANY 12

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

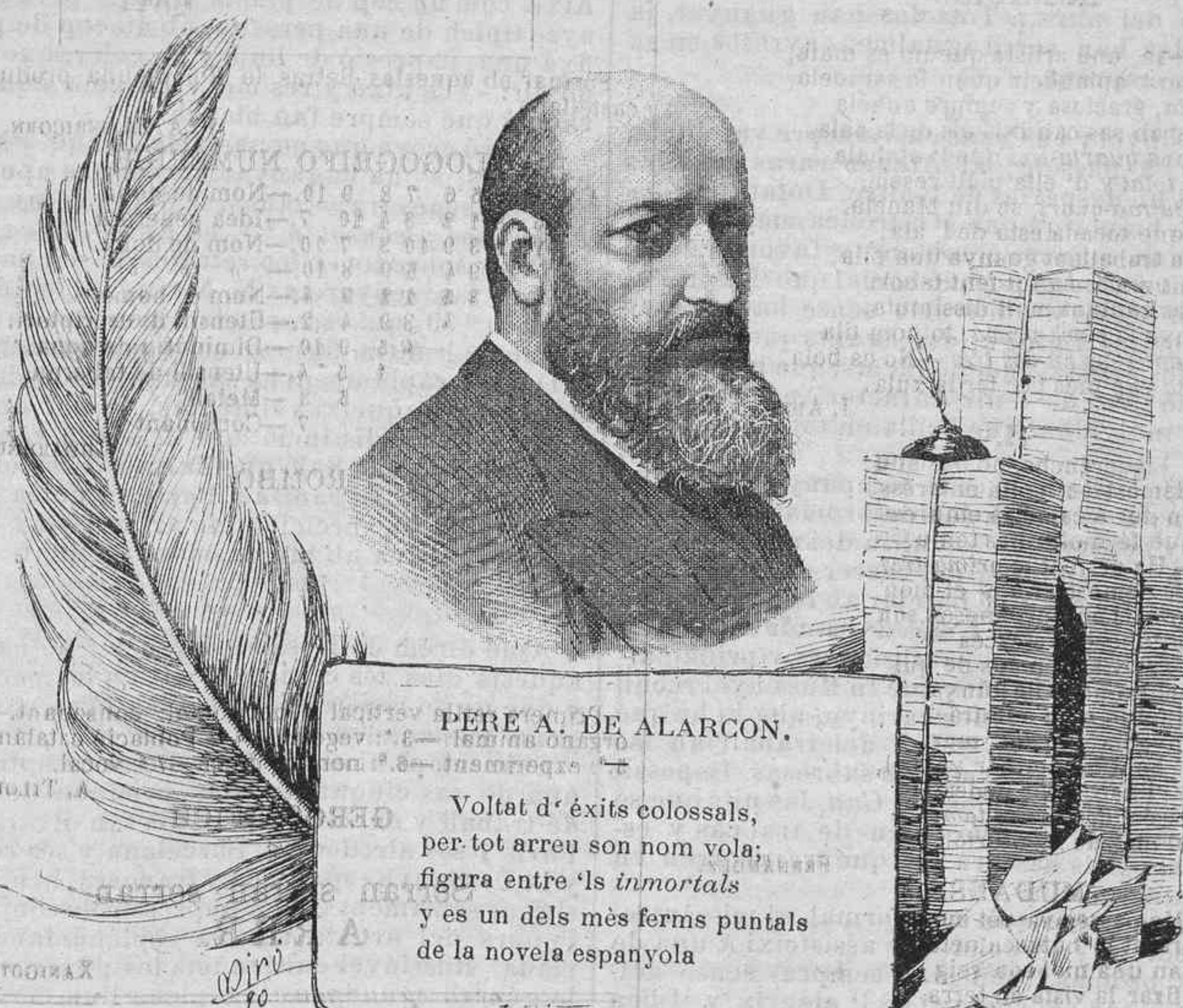
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

PERE A. DE ALARCÓN.

Voltat d' èxits colossals,
per tot arreu son nom vola;
figura entre 'ls *inmortals*
y es un dels més ferms puntals
de la novel·la espanyola

Miró
90

CRÓNICA.

A CA 'N PARÉS.

En Russinyol, ab aquell tirat joyós que may l' abandona y que fa tan agradable la sèva companyia y tan sabrosa la sèva conversació, mentrestava preparant lo succès artistich, que durant la setmana ha portat remolinadas de gent al Saló Parés, deya:

—Creguéu, noys, que faréni una exposició decent.

Y tal dit, tal fet.

Ell, y 'ls seus amichs y companys Casas y Clarassó han cumplert la promesa, miris del cantó que 's vulga: han fet una exposició de 100 y decent.

Un centenar d' obras de major ó menor importància, pero curiosas totas, en un ó altre concepte, forman l' exhibició. D' elles la meytat son degudas al pinzell de Russinyol, 36 portan la firma de 'n Casas, tretze ('l punt de les donas) se deuenen al escultor Clarassó. $50 + 36 + 13 = 99$. Fins á 100 ne falta una á la llista... encare que no falta á la Exposició.

Es la que en lo catálech porta 'l número 11 y 'l titul de *Retratándose*, quadro qu' es obra comú dels dos amichs. No es la primera vegada que l' un retrata al altre, pero separadament: en la present ocasió figuran tots dos en la mateixa tela. En Russinyol y en Casas s' han retratat retratantse. L' escena sembla un desafio pacifich. Dos enemichs se colocarán l' un davant de l' altre per cambiar un parell de balas: los dos artistas companys s' hi han assegut, tenint per arma lo pinzell y desafiantse á qui faria millor lo retrato del altre... Tots dos han guanyat, ja que tots dos han sortit igualment ayrosos en sa carinyosa empresa.

* * *

En Russinyol y en Casas casi sempre van junts; al teatro, á passeig, al Ateneo raras vegadas veuréu al un despariat de l' altre. Dotats tots dos de un bon humor que no s' estronca mai, sentint l' art de una manera semblant, y favorescuts l' un y l' altre ab una posició social que 'ls consent tenir gust propi y cultivarlo sense haverne de donar comptes á ningú, son avants que tot y sobre tot, dos artistas independents, que poden permetre's lo luxo de tenir carácter, personalitat, ua sello individual que brilla en totes las sèves obras.

L' escultor Clarassó es lo company de taller de 'n Russinyol y amich seu de bromas, y com ell laboriós y constant en lo cultiu del art.

Allá en aquell taller del carrer de Muntaner, qu' ells han tingut á bé batejar ab lo nom de *Cau ferrat*, en rahó de ser á més d' estudi d' artistas un verdader Museo de antigüetats y principalment de ferros artistichs, que 'n Russinyol recull y colecciona ab verdader carinyo, allá hi ha que veure'ls, mitigant la febre del trallab ab las expansions humorísticas més sabrosas. Impossible descriure las sessions del *Cau*, las nits que se 'n celebren, per lo que tenen de fràncas y espontànies. Sols bastarà dir que transcorren en una continua rialla.

Desafio á la persona més formal, al missàntropo mes surrut y térbol á que assisteixi á una de aquellas bromas. (honestas sempre) sense deixar de dominar pèl contagi de l' alegria y 'l bon humor. No, impossible. Y qualsevol dirá:

—¿Cóm es possible que aquesta colla de gats, cultivin l' art en serio?

—¿Cóm es possible? Vajan á ca 'n Parés. Allá venràn de què son capassos: allá veuràn si trallaban molt... y lo qu' es més important encare, si trallaban bé.

* *

Clarassó es un escultor enginyós, tan absorbit y dominat pèl seu art, que un dia en una discussió que no tenia res que veure ab l' escultura, no tenint paraulas per contestar al seu antagonista, deya:

—Jo ab paraulas no sé discutir: vinga barro y diré lo que fa 'l cas.

Fill de las sèves obras, ja que d' ellas y per elllas viu, acaba de demostrar ab las que té exposadas actualment á ca 'n Parés, que 'l seu viatje á Paris, durant lo passat hivern, ha sigut tan profitós, que 'l seu talent artistich ha empres una nova direcció, y una direcció acertada. Aixis ho demosta desdeson *Sileno*, tan renyitab la tradició clàssica, fins á son busto de griseta, tan engrescadament realista. Son gerro decorat ab clowns es una obra brillant; son capellà dormit rivalisa ab las modernas esculturetas italianas de las millors firmas: sos retratos están garbosament modelats: sus placas —un nou sistema de relleus que presentan sos batiments sobre una tela blanca—son sumament originals y produheixen un gran efecte. La major part de sus obras, apena exposadas s' han venut.

Casas es un pintor dotat de un talent extraordinari. Sus notas de color son úniques en lo gènero. Impossible unir á un cop d' ull més certe, una execució més senzilla y desenfadada. Casas, quan pinta, 'ns recorda á Casas quan fà caricaturas. Aixis com un cop de ploma li basta pera fixar l' ayre tipich de una persona, ab un cop de pinzell fixa una impresió de llum y de color, que un ha de dir: —«Es aixó y res més.» Es com aquells tiradors que sempre fan blanch.

Si algú creya que no passaria de aquells ràpits exercicis, s' ha enganyat. Lo mestre apunta en sus obras més traballadas: se deixa veure en son *Esparransa y consol* (n.º 5), en *Entre dos capítulos* (n.º 7), y sobre tot en los retratos de son pare (n.º 82), de las senyoretas N. N. (n.º 31) y de una nena (n.º 59), qu' es verdaderament encador. Lo primer y l' úlim figuren en lo present número

Qui tan rápidament ha sabut saltar desde aquelles notes á aqueixas sinfonias, ja pot anar sol.

No será la distinció que li sigüé concedida aquest any en lo Saló que baix la presidencia de Meissonnier s' organisá á Paris, la única que alcansará en l' exercici de un art que sent tant de veras y cultiva ab tan pasmosa facilitat.

* *

¿Qué dirém de Russinyol que no ho hajen dit aquests días los critichs d' art en los periódichs y que no ho repeteixin totes las personas intel·ligents que acuden al Saló Parés?

Sens temps ni espany pera donar compte una á una de sus cinquanta telas, producte de un any de trallab y de viatges per sitis tan diversos com Paris y sos alrededors, Barcelona y sos contorns y la Cerdanya espanyola y francesa, hem de consignar solzament com a impressió de conjunt que l' obra del artista resulta espléndidament variada. Russinyol cultiva tots los gèneros, menos lo gènere *ennuyeux*. La plena llum no l' enlluerna; la llum filtrada pels núvols no 'l desespera;

en la difusa dels interiors, tan difícil de reproduir, troba son encís, vencent la dificultat.

Ab la mateixa decisió pinta un païssatge que un pati rónech, ó una cambra misteriosa. Tant airós surt en lo quadret de género, per l' istil del *Campaner d' Ix y el Barberet de Puigcerdá*, com en la reproducció de velles edificis, de carrers y patis llafiscosos, de planuras y montanyas, com per fi, en la pintura dels retrats.

¿Y à què deu Russinyol aquest caràcter universal? A un sol secret. Al secret de pendre per modelo á la naturalesa. Al afany de sorprendre la pèra reproduhir-la tal com es. Véurela, enténdrela, interpretarla: aquest es tot lo seu art. ¿No hauria de ser aquest l' art per tothom?

A lo menos es un art plè de sinceritat, y tal com lo cultiva Russinyol, que á més de una gran habilitat tècnica, té l' dò superior de impresionarse y de saber comunicar les seves impresions personals, lo naturalisme pictòrich resulta sumament espiritual.

* * *

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, atenta sempre á tots los aconteixements que honran á Barcelona, s' complau tributant á tan notables artistes aquesta petita mostra del aplauso que li mereixen.

P. DEL O.

INTIMA.

Sé que 't casas, ho sé, y encare, encare
al pensarho, 's remou
lo vell caliu del foch de tas besadas,
soterradas al fons de lo meu cor.

—
Te casas, res me fa, sias felissa
y això será mon goig;
m' estimares un temps, ja no m' estimas,
no t' aborreixo com te diuhem, no.

—
No t' aborreixo, malhaurat; si encare
vindria com un foll,
á escoltar en lo pany, la nit de nuvis,
per saber si á aquell hom l' hi dus amor.

—
No t' aborreixo, no, ¡si deixaria
per tú, 'l talem d' espòs,
y fins, l' àngel que 'm cura las feridas
que tú, perjura, obrides en mon cor!

A. LLIMONER.

LA NOVA EMISSió.

Vamos, ara si que m' he convençut de que hem tornat més de mil anys enrera, ó siga á l' època dels miracles. Perque avuy, ¡vaya quins miracles succeheixen!

Ja no es alló de atipar á 10 mil persones ab dos pans y cinquants peixos, ni de ressucitar á cap Llatzer, ni d' efectuar altres mil portentoses sorpresas que tenian lloc en aquell temps en que tothom portava faldillas; lo qu' es avuy aquests miracles han perdut tota la importància si 's comparan ab un altre que n' acaba de realisar fa pochs días lo célebre *Banch dels richs*. ¡Miran que per amagar l' ou al catell del *Banch de Espanya* y més tart á tot Barcelona, se necessita barra!

Francament, no m' ho pensava. Ells si que poden dir: «Quien más mira menos ve» Tant es així que ningú encare ha comprés ni s' ha donat compte de com ha anat aquesta empastifada; perque la veritat sigui dita: ¿Quants y quins han sigut los que han pres part en la suscripció pública als 340,000 Bitllets Hipotecaris de la isla de Cuba?

Això es lo que jo voldria que algú 'm digués, perque lo qu' es jo ab quatre horas seguidas que vaig estar de plantó al peu mateix del portal de allá ahont suscribian, no vaig veurehi entrar á ningú; pero en cambi unas lletres negras tretas, segurament, de algunas desferrals de coronas de morts, y enganxadas com Déu volia sobre un cartró de pastisser anunciavan al públich la millora del malalt.

No diré més sino que á las 11 del matí Barcelona sola figurava suscrita per 400,663 bitllets; á las 12 del mitj dia ja havian arribat á la xifra de 411,575, sense contar Madrid que figurava ab la suma de 134,328, ni las províncies ab la de 50,379, ó siga un total de 596,282 bitllets, faltant encare datus de cinquants províncies, com si diguéssem del Putxet, Horta, San Adrià, Clot y Breda.

Sempre plens d' ansietat, arribarem á dos quarts de déu de la nit, hora en que notant alguns moviments... de criats, *conserges* y demés gent daurada al foch, vaig preguntar á un d' ells:

—Escolti, ¿qué passa?

—Pues no es nada lo del ojo: que ya estamos á 740,000.

Si no m' aguantan caich en rodó. A ell si que li podía contestar: — Si cau la del mitj es mesa.

No obstant no vaig volerlo esquivar, y acostanmhi de nou li pregunto:

— Usted dispense, ¿que también se entra por darrera en esta casa?

A lo que 'm contestá ab un tó de Cuba sindicada:

—Cuando la dirección lo quiere se entra por detrás.

No volia saber res més, quan vels'hi aquí que al moment de surtir de aquella fàbrica de bolados me topo ab un grup de bolsistes que arribaven á pas de passar Boria avall al local hon se suscribia la célebre emissió y sento á un d' ells que deya:

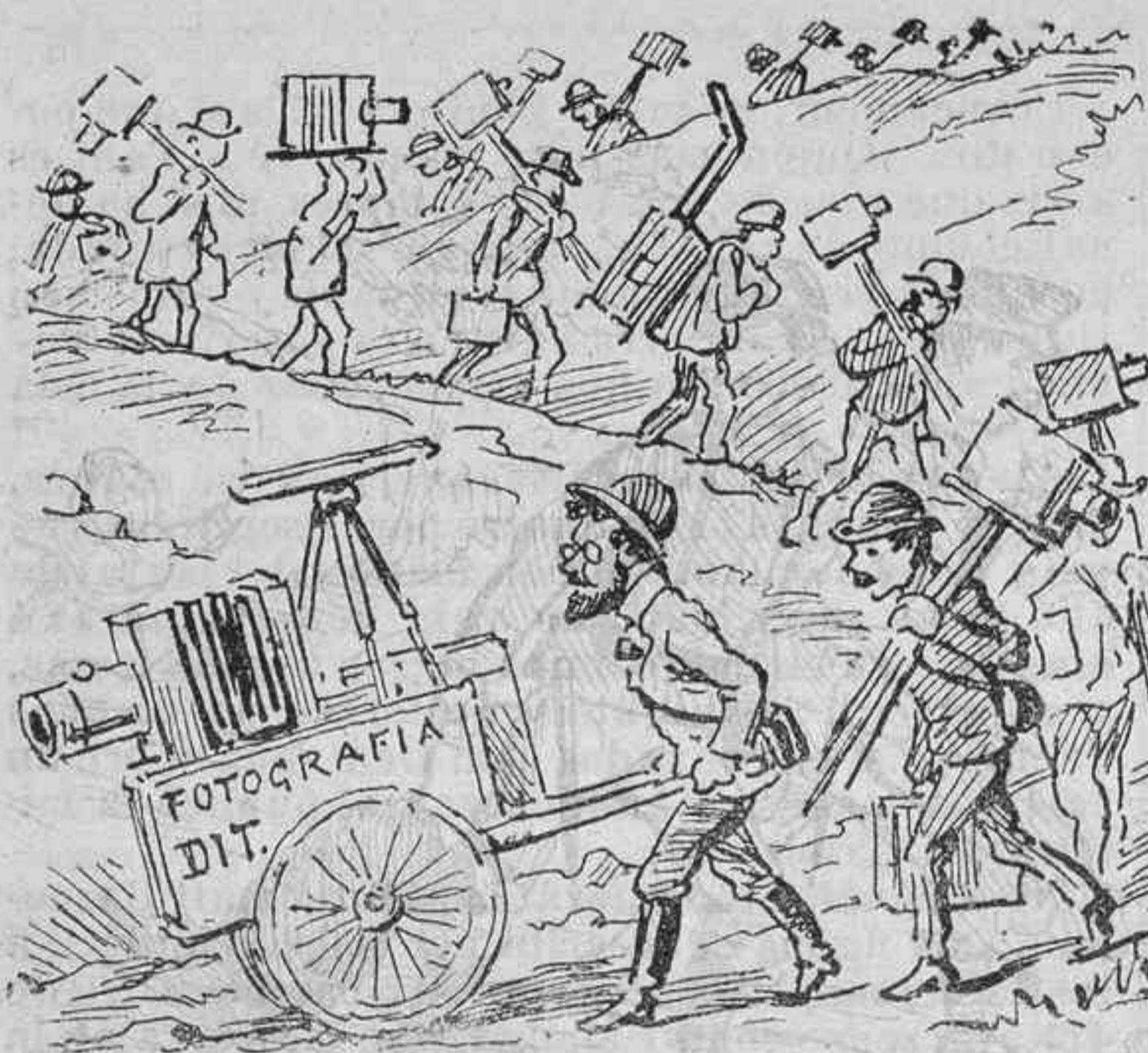
— Creureu que 'm fan llàstima? Sembla això 'l cementiri en lo dia de Nadal: no 's veu ningú. Ja veureu, formarém un sindicat y 'ns suscriurém per trenta, així 'ns ne tocará una á cada uh, que la podrém posar en un cuadro.

Y fet y dit, entraren y 's suscriuen y, ara jo no sé si es veritat, pero se m' ha fet entendre que fou tal l' alegria que tingueren allí dintre al veure entrar á déu persones de un glop, que hasta quan aquestas digueren que no portaven fondos per pagar lo déu per cent del desembols, los hi oferiren quartos allí mateix y á més se deya si 'ls havian convidat á sopar y tot.

Ab tot això ja 'n tenia prou, y al sortir per anar en busca de descans per las fatigas de aquell dia, 'm veig que ja havian posat en un cartellón lo resultat final de la suscripció. *Nada menos que figurava*

Barcelona per	501,895 Bitllets.
Madrid »	317,157 »
Províncies »	199,264 »

Suman un total de . . . 1.018,316 Bitllets faltant únicament los datus de cal Nen de la Bona-Nova.

Diu que pa-san de cent los fotógrafos que hi han
anat à maniobrar.

—Ja que tirant sense bala no hi haurá baixas, ve-yám si jo logro matarne algun ab los cigarros.

Toch de diana.—¡Rellamp!... Somjava que m' ha-via casat ab una calafina... y ara 'm despertan... .

Comensan las maniobras.

Reconeixement, descoberta y guerrillas.

—Foch granejat!

LA GUERRA
DE CALAF.

Una sorpresa.

Prisoners.

Ja se sab, en temps de guerra, l' enemich no respecta res.

— ¡Eh! ¿Tienes un pitillo?
— Calla, hombre; no me pidas nada. ¿No sabes que somos contrarios?

La gran batalla.—L' espectacle ha de ser colosal, fenomenal, piramidal... ¡La llástima es que 'l fum ho tapa tot completament!...

Balans final.—L' exèrcit tot constipat y 'l ganado estropellat.

Explcat aixó tal com jo ho vaig veure, ¿hi haurà algú que s'atreveixi à negarme que no siga un miracle dels més espatriants, que de ahont no hi ha entrat ningú ne surti una suma tan fabulosa? ¿Cóm es possible fer pujar una columna termométrica ab una temperatura de zero graus?

Donchs aquest ha sigut lo miracle de la setmana passada, encare que á mi no me la pegan, perque la veritat la sè jo: ¿la volen saber vostés? ¿volen saber la suscripció verdadera, tal com ha anat tot? Es la següent:

Barcelona, Bitllets sindicats ó sigan obtinguts a 92 y mitj, 339,990; Bitllets obtinguts de bona fè, ó siga al tipo de 95 ... solzament deu. Total, 340,000.

Aquesta es la veritat pura... *Tableau!!!*

X.

TOT POT SER.

SONET.

Pot ben ser que 'l que avuy en riure esclata, plori demà com un xicot de teta:
que ta'lli un sér raquitich la ma dreta
de qui ab un cop de puny á un home mata:
que quedí tan pobret com una rata
aquell que la fortuna tinga feta;
y que al fi la persona més pobreta
bons tallis puga menjá' ab servey de plata:

Degut á un cop de poble en saragata,
pots'r que á president puji un paleta,
com també á emperador algún sabata;
y en aquest mon hont tot se desbarata,
está vist, tot pot ser, menos que un poeta
fent versos, guanyi may ni una pesseta.

A. ROSELL.

MANÍAS.

Una vegada un metje va dirm'ho:

—Val més estar malalt de debò, que pensars'ho sense estarse.—

De moment, aquesta afirmació sembla una heregia, pero després de meditar un rato, resulta una veritat com un temple... un temple d'aquests grans, perque n' hi ha de petitets que no valen la pena.

La persona qu' está malalta, pot trobar remey y curarse. Avuy la ciencia médica es poderosa y té recursos sobrats pera combatre totas las dolencias, desde la tisis galopant als ulls de poll sense malicia.

Quan un metje intelligent visita un malalt de veras, li busca 'l mal, li troba y l' ataca ab tota la energia possible. Si la medicina té més forsa que 'l mal, lo pacient cura; si 'l mal pot més que la medicina, la víctima se 'n va á can Pistratus y s' ha acabat la funció. Pero sempre consta que 'l metje ha sapigut ahont anava, que ha combatut heròicament y que si ha sigut vensut se deu á que l' enemich era formidable y estava ben parapetat.

Pero pòsinme davant del metje més sabi del mon un home qu' está bò y que s' empenya en no trobarse bò. Aquí no hi ha ciencia ni física ni química que hi valga. Lo metje 's torna ximple y 's desacredita... y l' home que está bò con-

tinúa trobantse malament, perque aixís s' ho ha ficat al cap.

Tractar un *malalt* d' aquesta especie, es un torment, fins pèl metje més filosop y catxassut.

—Veyám, veyám; ¿qué se sent vosté? —li diu lo doctor: —¿qué li fa mal?

—Home... en rigor... no sé cóm explicarme.

—¿Tè gana?

—No gayre...—

Los maniàtichs sempre diuhens que no tenen gana, á pesar de que regularment menjan més de lo que mana la llei de Déu.

—¿Veyám la llengua?

—Veji.... Aaaaa.... (Aquí 'l *malalt* obra la boca.)

—No hi trobo res de particular. A veure 'l pols...

—¿Li sembla si tinch febra?

—No, senyor: un pols normal. ¿Digereix bò?

—¡Psé! Aixís aixís...

—¿Que 's cansa quan puja las escalas?

—Tatlot tatlera ..

—¿De quina manera dorm?

—Ay ay! Ajegut.

—Vull dir si tè 'ls somnis tranquil, si dorm agitat...

—Va com va aixó... Devegadas passo unas nits que ya ya...

—Y donchs, en resum, ¿de qué 's queixa? ¿per qué diu que no 's troba bò?

—Home... perque certs días me sento certas punxadas... á... á...

—¿Ahónt?

—Home! Devegadas aquí, devegadas allá... sempre mudan de puesto... no puch dirho de fixo...—

Lo metje, per tréuressel del devant li recepta uns polvos que se 'n podria dir de *ni fa, ni fum*, y l' envia al carrer, convensut de que 'l tal *malalt* l' únic que tè son caborias y pochs mals-de-cap.

Pero ¡vájinli á fé entendre aixó al *pacient!* Es capás de posarse á plorar, queixantse de la inhumanitat dels homes y de la poca compassió que 's té als que sufreixen...

Conech á un senyor que ha consultat y marejat tots los metjes de Barcelona. Per ell tots son uns burros. Al pobre home se li ha figurat que pateix de no sé ahont (ni ell probablement tampoch) y está indignat perque las eminencias mèdicas no li troban lo mal.

Aixó sí; 'l bon senyor menjá com un llop, está gras y vermell, va al teatro, viatja tot l' istiu, passeja tot l' hivern, no s' está de res absolutament y fins se permet abusos que 'ls qu' estém bons evitariam ab cuidado...

Sinó qu' es aixó. En parlantli de la salut, ja tòrsa 'l coll y 's posa trist: sembla un bò á la porta del escorxador.

—Y donchs, don Francisco! ¿marxém bò? —li diuhens devegadas los amichs: —ganém tirant?

—Ab pena y ab dolor: ¡aquest malehit daixons que no 'm deixa may! —

Lo malehit *daixons* es la sèva malaltia imaginaria. Es tant cert que no sab lo que té, que ni s' atreveix á batejar lo seu mal.

Jo molts cops fins hi arribat á pensar, que aixís com *qui no té res que fer lo gat pentina*, hi ha personas que, trobant desgradable això de pentinar gats, prefereixen ocupar lo seus ocis inventantse malaltias y cuidantselas.

Quan menos, es probat que 'ls pobres, de manias d' aquestas no solen tenirne. Las malaltias

d' aquest gènero son patrimoni exclusiu dels desocupats.

¡Vés si 'l pobre que traballa desde que 's lleva fins que se 'n va alllit s' entretindrà observant si 'l cor li palpita més ó menos, si 'ls ulls li han perdut lo brillo, si la espinada li fa pessigollas ni si la llengua es blanca ó verda ó de color d' ala de mosca!...

Més de quatre vegadas ho he sentit dir á algún traballador:

—Tinch massa feyna: no tinch temps pera estar malalt. Això 's deixa pels richs, que no saben ab qué matar lo rato.—

Y es la pura veritat. La salut generalment ataca als pobres: las malalties van als richs, sobre tot las malalties de senderi.

Hi trobat persones que arriban á figurarse qu' estan malalts... porque estar malalt diu que fà fi.

Realment; jes tan vulgar y ordinari això de pahir ab regularitat y no sentirse dolor en lloch!

En canbi, ¡mirin l' interès que inspira la persona que fa jay! cada dos ó tres minuts y está pàlida y gasta ulleras fumadas

Potser per xó un home molt pràctich y coneixedor del món, me deya un dia qu' ell sempre solia estar malalt .. de conveniencia.

Y 's comprén.

Si en una sala hi ha una sola cadira buyda, es pèl pobre *malalt*: los altres qu' estigan drets.

Encare que tothom vaja descubert, lo *malalt* pot estarse de treures lo sombrero.

En un dinar, lo *malalt* té 'l dret d' escullir certs plats, retxassarne d' altres y fer totes las inconveniencies que se li ocurreixen.

Fins las senyoras y las senyoretas miran al *malalt* ab més bons ulls .. ¡Pobre xicot! ¡sufreix tant! jes tan digne de llàstima!

De tots modos, jo compadeixo als maniàtichs, als *malalts* de conveniencia y als malalts de veras.

La méva màxima sempre serà la mateixa.

No hi ha res tan saludable com estar bo.

A. MARCH.

ABUSOS D' AUTORITAT.

Si de moment senten dir que á Galicia hi ha estallat la guerra civil *con todos sus horrores*, no ho extranyin: serà que 'ls soldats rasos, apoyats per las criadas, s' han llençat al carrer.

¿Saben lo que passa allí, en l' actual moment històrich?

Un abús monumental, un verdader atropello.

A Santiago s' ha prohibit als soldats enraonar á la font ab las criadas.

Els á dir, s' ha vulnerat un dret consagrat per l' amor, per la tradició y per las costums de tots los pahissos ahont hi ha soldats, criadas y fonts.

Jo no sé res; pero m' hi jugaria 'l cap que la disposició ha sigut dictada per una autoritat que té la criada guapa.

La pobra xicota deuria estarse massa estona á la font ab lo seu Gutierrez, y l' amo, irritat sense motiu, ha volgut tallar per lo sà, publicant l' atrocitat més horrenda que s' ha vist al mon des de que entre las criadas y 'ls soldats hi ha corrents simpàticas.

No soch criada; pero 'm poso en lo seu cas y veig la enormitat del atropello.

Ahont podrán veure als seus xicots ara, las astilades en el lenitiu dels enemics 'n assa

infelissas? ¿Anant á comprar, llavors qu' ellas portan la senyoreta al costat?

Se 'm figura que aquesta tirànica disposició portarà conseqüències gravíssimas.

Més d' un cinquanta per cent de criadas mudarán d' ofici y 'n pendrán un altre que 'ls permete veure al seu caloyo ab tota la llibertat y abandono que l' amor requereix.

Y las altras, las pocas qu' encare segueixin la professió de minyonas de servei, se venjarán terriblement de la picardia que acaban de fels'hi.

¿Qu' es la vida de la criada, sense la doisa esperansa de baixar á la font y enraonar un' hora ab lo soldadet del seu cor?

¡Com si ho vejés! D' ara endavant, quan l' amo mani á la criada que vagi á buscar aigua, ella li contestarà:

—Vajahi votsé.—

¡Està clar! ¿Qué ha d' anarhi á fer á la font la criada, si tampoch ha de poguer enraonar ab lo xicot?

¡Pobres amos que gastéu criada! Ja no serà criada lo que ara tindrèu, sino fiera; fiera gelosa y disposada á pendre horribles repressalias.

Lo dinar serà dols, lo sopar serà salat, la xocolata 's fumarà cada dia, 'l canari 's quedará sense escayola, los vidres se trencarán per dotzenas y 'ls plats per centenars.

Quan la lleona va á la cova y no hi troba 'ls canells, se torna rabiosa: quan la criada va á la font y no hi troba 'l quinto... 's torna un caball desbocat.

A no ser que...

Hi ha un fil, un cabell ab l' ajuda del qual criadas y soldats poden salvarse. Que acceptin resguardadament la disposició de l' autoritat; pero que la interpretin al peu de la lletra.

L' ordre diu: «Se prohibeix als soldats enraonar á la font ab las criadas...»

Enraonar: es l' únic que se 'ls priva.

Vol dir que mentres no obrin la boca, ab lo cap, ab los peus... y ab las mans tenen dret, legalment, de fer tot lo que 'ls sembli bè.

MATÍAS BONAFÉ.

Á BARCELONA.

Adèu ciutat comptal, llar estimada,
adèu, oh *casco antich!* jo t' abandono,
desd' avuy tos casals tindrán l' alivi

¡d' un *séba* menos!

M' ets mare, més ben dit, dins tú hi vaig veure
lo primer raig de llum, pero perdónam,
no puch ni un minut més fe de parada

fins á la vista!

A llunyanas regions me dirigeixo
pera cercar la pau del cos y l' ànima
y per fugir del trull de tanta gresca...

¡y dels tarugos!

Mes jay! que sent mon cor fera tristesa,
no 'l puch guarir ab res, res l' aconsola...
¿Hont trobare carrers tan *belles* y poétichs

com lo de 'n Llástichs?

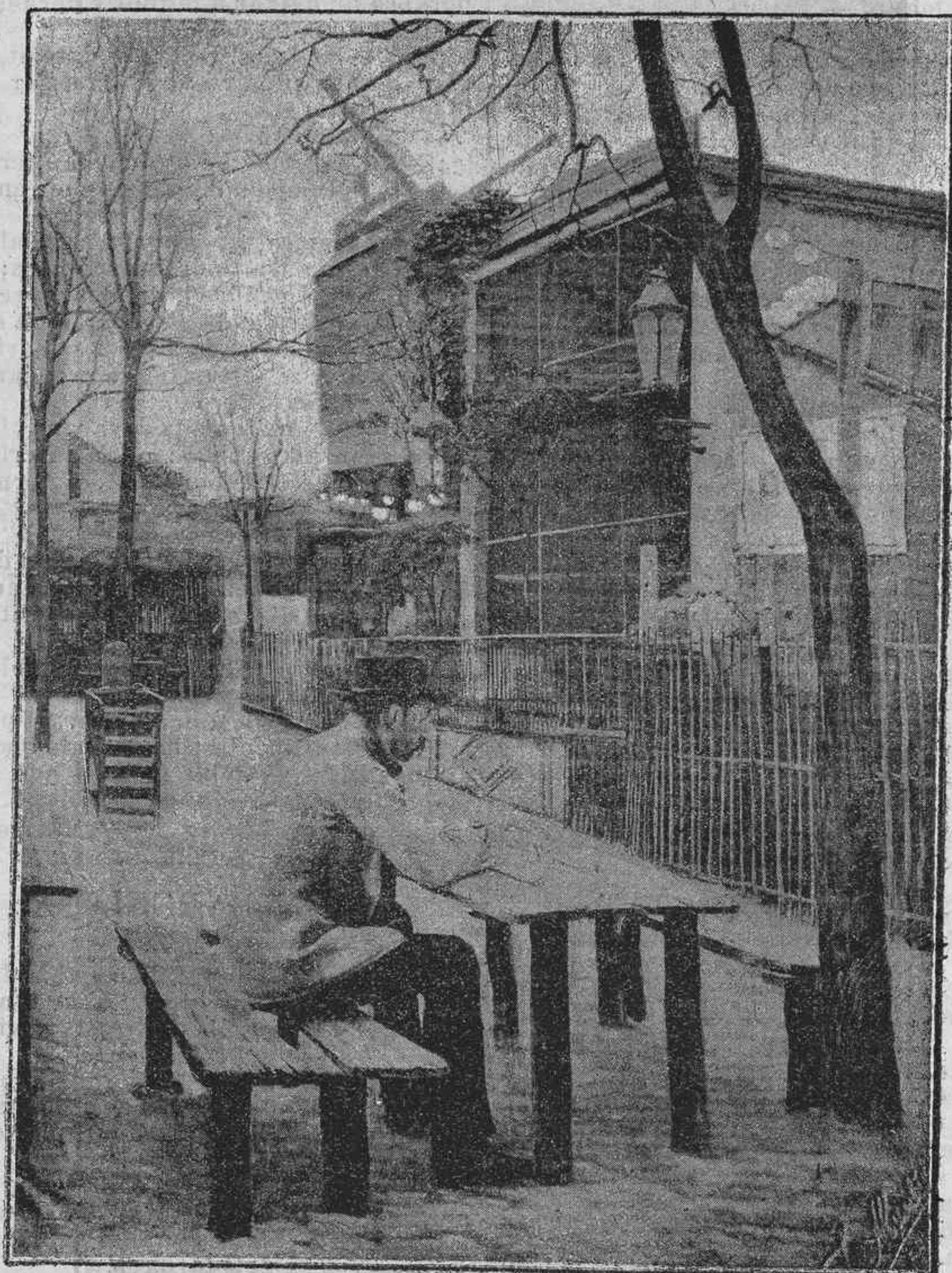
Sols tinch un lenitiu, bálsam eròtic
que va curant mon cor de sas feridas...
Un més avants que tú, en ma patria nova

¡matan tocino!

Adèu noble ciutat, dona recados
á qui per mi pregunti ¡pochs me sembla!
y digals que 'n Jepet, de Barcelona

¡n' ha tocat pipa!

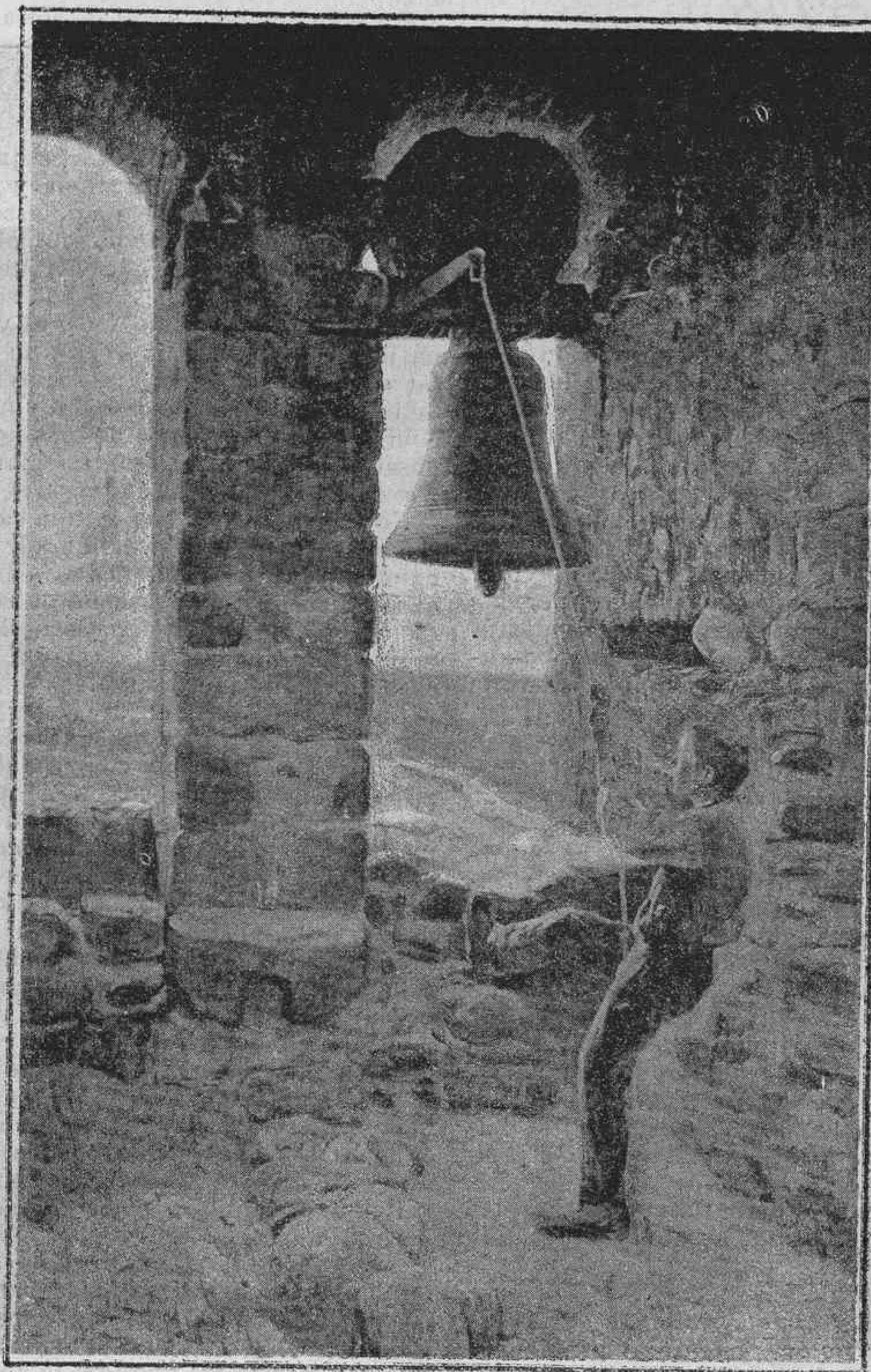
SALÓ PARÉS.

SANS GALETTE (PARIS).

(Quadro de S. Russinyol.)

SALÓ PARÉS.

LO CAMPANER DE HIX (CERDANYA).

(Quadro de S. Russinyol.)

Molt lluny me 'n vaig! potser que may més tor-
mas plantas à petjar tas amplas vías; [nin
mes no t' oblidará per xó ma pensa;
jme 'n vaig à Gracia!

J. ABRIL VIRGILI.

PRINCIPAL.

La companyia de 'n Romeita 's veu que ha vingut provehida de un verdader *envolunt* de pessas novas de trinca per lo que toca à Barcelona, encare que à Madrid y altres punts d' Espanya ja havian sigut estrenadas.

Això res hi fà pèl públich de aquí que compaireix a véurelas y sabor-jarlas.

Y lo més bonich es que las estrena à parells.

Dijous van sortir à la llum de las *candilejas* la pessa en un acte *El niño Jesús*, y la sarsueleta, en un acte també, *Hace falta un caballero*

La primera es d' origen francés y en catalá s' ha representat un sens fi de vegadas ab lo titul de *Cap y qua*, y à dir la veritat, val més l' arreglo del nostre Aulés que 'l del Sr. Pérez y González. Lo Sr. Aulés al menos va ferne una producció essencialment cómica y plena de vida, mentres que l' obra castellana se 'n va per las bardissas de un sentimentalisme fals é inoportú.

La sarsueleta dona ocasió al Sr. Larra, co-autor de la mateixa, pera fer tres papers distints ab molta gracia. La música no passa de regulareta.

* * *
Dissapte van desembalar-se 'n dos més.

La primera es un juguet titulat: *Política interior*, bén combinat, encare que d' escás moviment, y ab algunas situacions cómicas que interpretan molt be la Sra. Romero y 'l Sr. Romea. La primera canta ademés, ab sa gracia de costúm, unas habaneras, y 'l seu company un *couplet* francés, talment com si fos fill de la terra de M. Carnot. L' obreta va agradar molt.

També la sarsueleta titulada *Receta infalible* va caure en gracia, no per mérits de la música, que resulta de escassa novedat, sino gracias à lo bén concertat de la trama y à la prodigalitat dels xistes que fan que las rialles del públich s' empalmin las unes ab las altres.

Lo Sr. Larra, perfectament secundat per las senyoras Romero y Guerra, sigué 'l heroe de la representació.

* * *
Per fi, diumenje s' estrená la pessa que porta 'l titul de *Conspiración femenina*, qu' encare que està basada, com tantas altres, en un simple cambi de personas, distréu y divorceix ab sas situacions totas bén coneigudas, pero d' efecte sempre segur. La Sra. Gorri se destaca en l' execució, sobre tots los demés actors que la secundan.

LICEO.

S' acosta 'l dia anunciat.

Ja 'ls grans cartells, anunciants la composició de la companyia, las obras preparades pera posarse en escena y las condicions del abono, flanquejan las portas del gran teatro, com dos centinellas d' honor.

Segons notícias, l' abono s' està cubrint ab gran rapidés, lo qual no es d' extranyar, atesos los molts alicients que ha sapigut reunir lo senyor Bernis, pera complaure als favoreixedors constants del Gran Teatro.

La campanya comensarà ab *Lohengrin*.

La primera ópera nova que 's cantarà serà 'l *Otello* de Verdi.

Finalment las funcions liricas se donarán alternadas ab balls de gran espectacle, à imitació dels primers teatros de Italia.

Tot està donchs à punt de solfa perque la temporada siga brillant y espléndida.

ROMEA.

LA PARENTELA.

Encare que 'l Sr. Colomer, à qui dèu l' escena catalana bonicas produccions y no pochs arreglos notables no hagués confessat que aquesta vegada no 's tractava de una obra enterament original, lo menos expert en aquestas cosas hauria descubert en *La Parentela*, son origen francés. Al passar los Pirineus y al vestir sos personatges los trajes de la terra, no han perdut del tot son ayre exòtic; aixis mateix la disposició de la trama, qu' es molt hábil y algúns incidents com la compra y venta de una notaria, cosa impossible à Espanya, delatan clarament que *La Parentela* ha nascut à Frausa.

No fém de això 'l més mínim càrrec al senyor Colomer, ja que casi podém dir que desde que existeix teatro, se coneix l' art de acomodar las obras de un país à l' escena de un altre. Recordis que grans autors com Corneille degueren sos majors triunfos à l' adaptació à la escena francesa de las obras espanyolas.

La Parentela, qu' en lo primer acte ab aquella tia y aquells dos parents marcadament caricaturescos nos promet una comedia del gènero groixut, à la meytat del segón, gira bruscament de camí y arriba al tó de la gran comedia ab sos punts y ribets de sentimentalisme, pera recobrar lo verdader caràcter, en l' acte tercer, una especie de epilech rigurosament considerat poch menos que inútil pels fins de l' acció; pero tan bén fet, animat d' escenas tan hermosas, qu' es sens dupte 'l més sabrés de la comedia.

En l' obra hi ha exuberancia de habilitat y molt coneixement de l' escena y dels gustos del públich. Aquells parents plens de impertinencias, imperatius, gelosos de predominar sobre sas nebodas y 'ls marits de aquestas, constitueixen un element per agradar à tots los amants de anar al teatro à riure y passar un bon rato: los tochs delicats de aquella mare que se 'n vá de casa pera no amargar més y més las penas y 'ls neguits de son fill, conmourán lo cor de tot home sensible: per últim, lo bén trobat contrast de las dues germanas y de sos respectius marits, los uns alegres y felisos, los altres recelosos y disgustats, forma tal vegada lo punt mes de bona llei de tota la producció.

L' obra està esmeradament dialogada, usantse un llenguatje molt propi de la escena y acomodat al respectiu caràcter dels personatges. En aquest punt lo Sr. Colomer ha posat de relléu una vegada més sas felisses disposicions per lo teatro. Lo públich lo recompensá cridantlo à la escena distintas vegadas, especialment als finals dels actes segón y tercer.

En la execució, que sortí molt ajustada, 's distingiren la Sra. Monner y la Sra. Sala especialment y estiguieren acertadas las Sras. Abella y

SALÓ PARÉS.

PATI DELS CONVALESCENTS DE LAS ESCALDAS (CERDANYA).

(Quadro de S. Russinyol.)

SILENO.

(Escultura de Clarassó.)

Clemente. Dels homes sostingueren molt bè lo caràcter los Srs. Soler y Colomer y 's mostraren molt segurs de sos papers tots los restants actors, entre 'ls quals mencionarém als Srs. Moragas, Borrás, Valls y Virgili.

L' èxit franch que ha obtingut *La Parentela* indica una vegada més quinas son avuy las preferencias del públich en materia de teatro.

TÍVOLI.

La estatua del amore es una opereta que no desmenteix un moment la bona mà del mestre Varney, autor de *Los mosqueteros grises* y otras aplaudidas produccions. Pèl nostre gust la preferim à totes las que li coneixém.

La música del *Amour mouillé*, que aixis se titula l' obra en francès, es sempre elegant, sempre delicada, plena de motius inspirats é instrumentada de ma mestra. En alguns punts sembla escrita per realzar las bellesas de un idili.

Entre las pessas que més cridaren l' atenció, sobressurten una barcarola, la cansó del amor, lo duo del petó y un preciós concertant en lo primer acte; una romansa de tiple, lo vals del petó, y una animada pessa de conjunt en lo segón y una tarantela y un duo amorós de tiple y contralt en lo tercer. Lo públich demaná la repetició de la majoria de aquestas pessas.

Hem parlat ab preferencia de la música, perque en realitat es lo que val més de l' opereta. L' argument, encare qu' entretingut, no 's distingeix per res, sino per las moltas ocasions de lluhiment que proporciona al compositor.

Pero está tant péssimament arreglat al castell! Es ja un mal inveterat que hauria de preocupar als autors francesos. La major part de sas operetas còmicas que donan la volta al mon, s' aclimatarian à Espanya com per tot arréu, si la versió del llibre, en lloc de confiarse à qualsevol jornaler literari dels que trallan à preu fet, se entomanés als autors acreditats, inteligents y coneixedors del teatro, oferintlos en lloc de una remuneració escassa 'ls drets de representació que la llei los regoneix. En aquest punt podém dir allò de que «la codicia esbotza 'l sach».

Aquí va una mostra de la cultura de la traducció. Lo ministre Pampinelli presenta à Lauretta à un seu nebot ridicul, ab l' intent de casarlo ab ella, y quan la nena troba extrany que vulga unirla ab un home tan curt de génit, diu Pampinelli:

—Ahora es corto; pero ya se irá alargando.

Aquest desvergunyiment y altres per l' istil, de que, à falta de ingenio, està sembrat lo llibre, prenen que siga un xiste.

L' obra, dirigida ab acert pèl Sr. Pérez Cabrero sigue representada y cantada molt bè per la Sra. Martí y pels Srs. Sala Julien y Constanti, y cantada únicament per la Sra. Fuertes y senyoretas Curieuses y Salvini. Per qué ja que tant bè cantan, no han de posar una mica més de cuidado en la declamació?

Presentada ab bonichs trajes y decoracions, es à dir ab lo bon gust à que 'ns té acostumats la empresa del *Tívoli*, la obra de Varney es, fins ara, l' èxit de la temporada, y no serà extrany que duri molt temps en lo cartell.

NOVEDATS.

La comedia en quatre actes *Los Indiferentes*, arreglada del francès, accredita son titul en los dos primers, que en realitat no poden ser més indiferents: s' anima en lo tercer, oferint escenas

preciosas y apenas decau en lo quart que arrodoneix lo pensament de l' obra.

La públich sorti de son ensopiment, aplaudi als actors Srs. Bonaplata, Parrenyo y Soler Maimó, no menos que à la Sra. Parrenyo, y crida à la escena al autor del arreglo, Sr. Figueras, qui desgraciadament no pogué presentarse, puig lo Sr. Figueras mori l' any passat.

* * * La pessa *A primera vista*, que té una acció abundant en situacions còmicas y enredos, encare que no del tot verossimils, entretingué al públich agradablement y valgué al seu autor, Sr. Fontova, l' honor de ser cridat à las taulas.

CATALUNYA.

Una nova artista ha vingut à aumentar l' aplaudida companyia de aquest popular teatro. La seyyora Medina té una veu bén timbrada y bastante extensa y una bonica figura. Es guapa y elegant.

Pero encare li faltan lo qu' en llenguatje de teatro, se 'n diuhent taulas.

Ab la pràctica no dupto que anirà adquirint aquell desembrás que l' escena, més que cap altre art, necessita.

* * * La sarsueleta *Si yo fuera hombre!* garbosamente versificada y d' argument senzill, es sumamente entretinguda. Tot se reduxeix à dos marits que se 'n van à un ball, deixant solas à sas respectivas mullers. Una de aquestas, que desitjaria ser home pera gosar de la llibertat que à la dona sol faltarli, s' vesteix ab un trajo del seu marit, y explica molt al viu lo que faria si fos home.

La Clorinda Rodriguez va desempenyar aquest paper ab verdadera gracia, dignament secundada per la Sra. Pino.

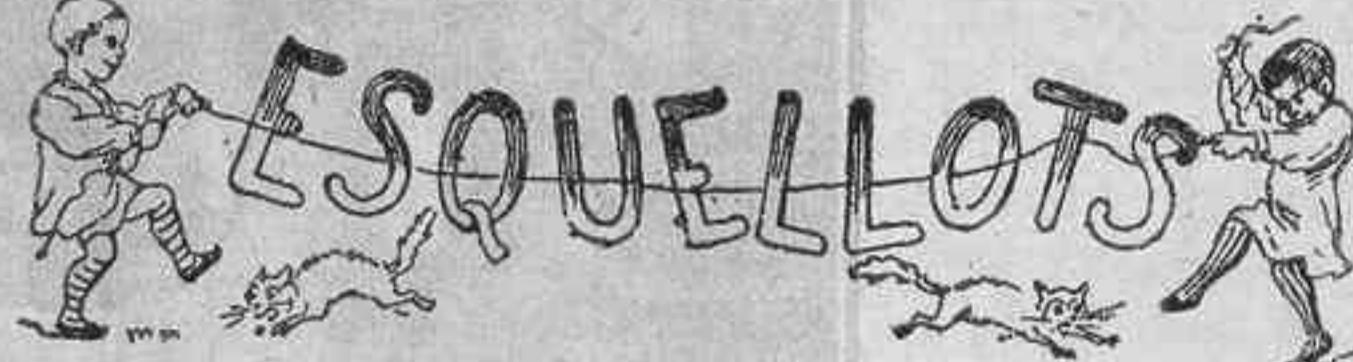
Lo públich demaná 'l nom dels autors, que resultaren serho de la lletra 'l Sr. Sánchez Seña (com si diguéssem *Santo y Seña*) y de la música 'l mestre San José (no sabiam que Sant Joseph hagués deixat lo ribot y l' aigua cuyt pèl paper de solfa.)

CIRCO EQUESTRE.

Mentre se está preparant la pantomima *Miguel Strogoff*, que serà, segons tinch entés, de gran espectacle, s' ha posat la titulada *La ley militar ó Los dos hermanos*, molt abundant en situacions còmicas, que distreuen al públich de allò més.

Lo Sr. Onofri, autor de la mateixa, 's fa acreedor cada nit als aplausos de la concurrencia.

N. N. N.

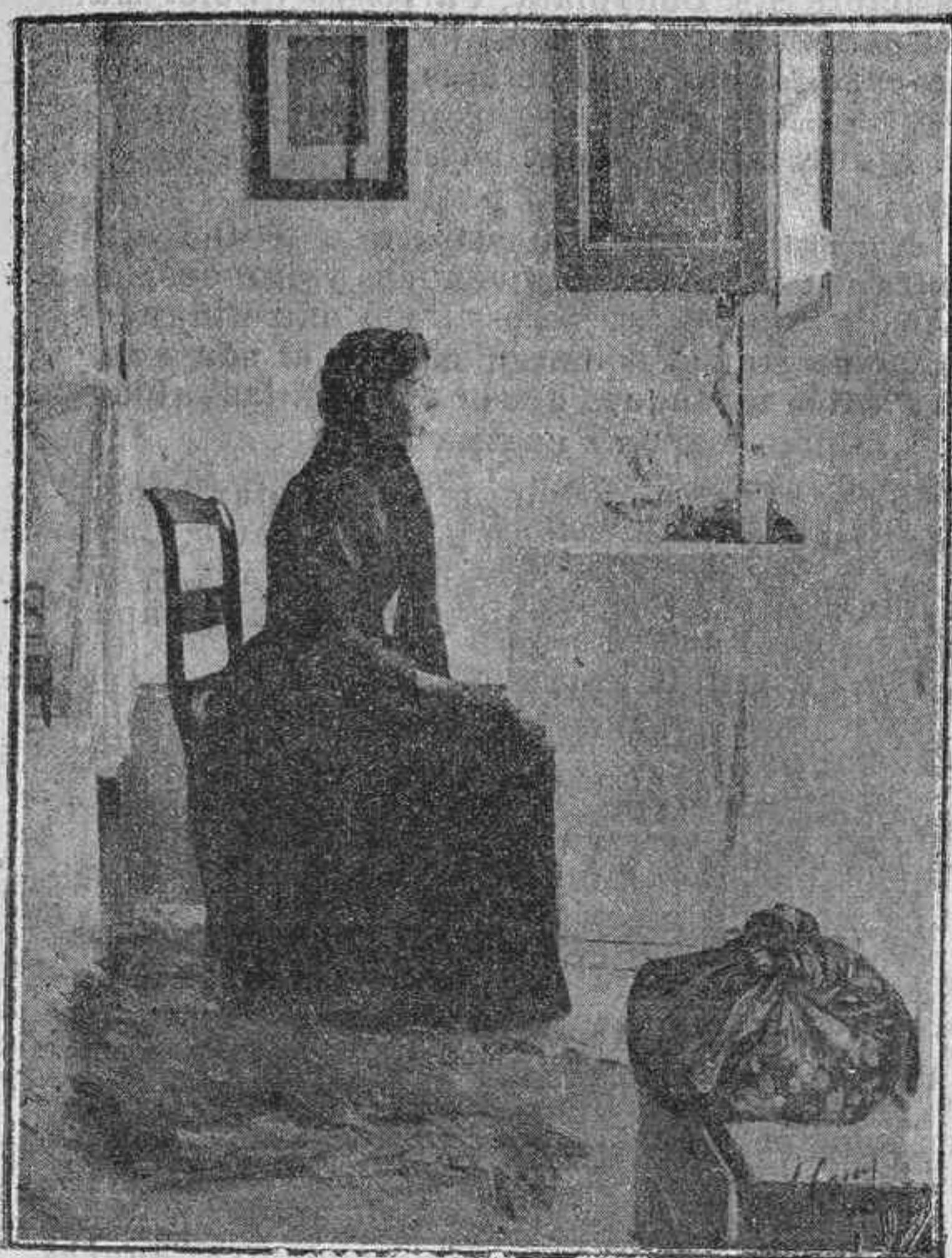
Desde dilluns que funciona 'l Sinodo diocesà.

Cent quaranta y pico d' anys feya que no se 'n havia celebrat cap à Barcelona, y no obstant de ser tan curta la vida del home, D. Jaume, desde que desempenya 'l càrrec de bisbe ja n' ha celebrat dos, l' un à Cádiz y l' altre, qu' es l' actual, à Barcelona.

La ceremonia ha cridat molt l' atenció de tots los aficionats als espectacles gratis.

Y l' Iglesia ab lo seu ritual y ab sos ornamentals suntuosos es molt aproposit pera complaire als més exigents en la materia.

SALÓ PARÉS.

ESPERANZA Y CONSOL.

(Quadro de R. Casas.)

RETRATO DE UNA NENA.

CASA D' EMPENYOS (PARÍS).

(Quadro de S. Russinyol.)

Nosaltres nos declarém impotents pera descriure una festa tant esplendorosa en la qual hi han pres part activa 356 sacerdots, casi tants com dias hi ha l' any, vestint tots ells ricas capas pluvials de color roig, y desfilant entre 'ls repichs de campanas, los acorts de una xaranga de cassadors y 'ls sons de l' orga.

Y per lo mateix que 'ns declarém incompetents, consigném lo fet, y passém de llarch.

* * *

Pero, cronistas de costums y narradors de fets coracterístichs, no podém ferho sense detenirnos un moment, no en cap iglesia, sino en un bescambi dels molts que hi ha á Barcelona.

De fixo que vostés dirán:—¿Y ara? ¿Qué té que veure 'l Sinodo diocessá ab las operacions que poden realisar-se en un bescambi?

¿Qué té que veure preguntan? Ara ho sabrán.

La majoria dels eclesiástichs que han assistit al Sinodo, han vingut de fora, contantse'n de casi totes las poblacions de la diócessis. Donchs bè, la major part d' ells, y ho sè de bona tinta, no s' han contentat ab portar únicament la capa pluvial y demés vestiduras necessarias pera la festa: los més han portat també 'ls seus ahorrets.

Y 'ls han depositat en los bescambis, dihent:

— Aquí li portém aquests dineróns: comprin Cubas, que després ja passarém á recullirlas.

Ahir m' ho explicava un cambista:

— Miri, sembla que s' ho hajan dit: tots demanen Cubas.

* * *

Aquest detall prova la alta previsió del clero que milita á las ordres de D. Jaume y que fa tot lo possible per edificarnos, prenen brillantment part en lo Sinodo.

Es precis pensar per partida doble: un ull al cel y un altra á la terra.

Si bè que ab la sèva lògica acomodaticia, ells tal vegada explicarán lo quid de las sèvas preferencias per las Cubas, dihent:

— Los ministres de la Iglesia católica no han de perdre de vista 'ls interessos de l' altre mon.

Teniam presas totes las midas y estavam ja conjuminant alguns informes pera donar compte detallat sobre l' existencia de un titulat *Crédit ibérico*, digne rival de la antigua *Societat del dimoni*, de la més moderna de *D. Baldomera* y de la modernissima del *Manica Orphir*, de la qual tant detalladament varem ocuparnos á principis d' estiu.

Tot ho teniam á punt, quan aquest dia, al dirigirnos al carrer del Bruch, qu' es ahont estava instalat lo *Crédit*, varem trobarnos ab que 'l gerent havia volat, deixant un passiu de uns 300.000 duros.

No 'ns causá cap sorpresa tan desastrosa solució, per lo mateix que la teniam prevista. Sabíam que un dia ó altre havia de succehir; pero francament, no creyam qu' estés encare la cosa tan madura.

* * *

Ha passat ab lo famós *Crédit ibérico* lo que passa sempre en semblants cassos.

Un home qualsevol s' instala y diu:

— Vingan diners, siga en grossas, siga en petititas cantitats y jo 'm comprometo á pagarvos ab la major puntualitat un interés de un quatre ó de un cinc per cent cada mes.

Aixó es absurdó ¿veritat? No 's coneixen, á Espanya al menos, negocis que pugan produhir

uns redits tan colossals. Sembla que tothom hauria de posarse alerta, que ningú hauria de fiar-se de aquesta classe de reclàms ¿no es aixis?

Donchs considerin que 'l *Crédit ibérico* fent ballar aquests mirallets, en menos de un any ha cassat alosas per valor de uns 300.000 duros, y treguin las conseqüencies.

* * *

¿Es que abunda fins á tal punt la tonteria dels homes?

No: no 'n digan tonteria, que aquesta no es la paraula: diguinne *pilleria* y estarán més acertats.

La majoria dels imponents ja ho saben que 's tracta de un engany; ja ho saben que 'ls interesos fabulosos que 's pagan mensualment surten del mateix capital que s' imposa; pero ells se fan lo càcul de ser dels primers... perque al principi tot va bè... mal siga en dany dels darrers que arriban. Tot consisteix en olorar l' hora precisa del *crach*, y aquesta hora no la sab sinó 'l que 's troba dirigint lo tinglado.

¿Es possible que aquesta farsa 's repeteixi constantment?

¿Es possible que aqueixas societats que desdiuen de la cultura de un poble publiquin descaradament sos anuncis en los periódichs, sense que ningú 'ls incomodi per res? ¿Es possible que 's realisin las majors estafas á cartas vistes y á la llum del dia?

Vaja, que si las autoritats no estiguessen tan atrafegadas en preparar la manera de guanyar las eleccions, tindrian materia sobrada pera exercir la sèva missió en pró de la moralitat pública, perseguint sense descans tan escandalosas estafas.

L' Ajuntament ha cedit á la Societat protectora de animals y plantas l' us del pabelló del Parch que 'l marqués de Campos va regalar á la ciutat de Barcelona.

He sentit dir que ab l' abandono en que durant tant temps ha estat aquell local, s' hi havia format una verdadera plaga de pussas.

Ara veurém fins á quin punt los membres de la societat protectora compleixin las prescripcions dels seus estatuts.

Que alimentin á las pussas
quan se reuneixin allí;
pero no las destrueixin:
no faltin per ré als seus fins.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactific,
per aumentar la cantitat y millorar la qualitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral,
pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarréico - estomacal,
per curar las diarreas y malalties de ventrell.

ÚNICH DÉPÓSIT:

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petri xol, 2, Barcelona

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, n.º 20, Barcelona. Llibreria Espanyola.

Obra nueva

EL SOCHANTRE DE MI PUEBLO

POR

GINÉS ALBEROLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOVEDAD

EN MARRUECOS

(RECUERDOS DE VIAJE)

POR

PIERRE LOTI

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

Acaba de publicarse

MORIR SOLA

POR

MARÍA DEL PILAR SINUÉS

Un tomo en 8.º, Ptas. 6.

Obras de D. PEDRO ANTONIO DE ALARCON

NOVELAS CORTAS, 3 tomos	Ptas. 12
EL ESCÁNDALO	» 4
LA PRÓDIGA	» 4
EL FINAL DE NORMA	» 4
EL SOMBREÑO DE TRES PICOS	» 3
COSAS QUE FUERON	» 4
LA ALPUJARRA	» 5
EL NIÑO DE LA BOLA	» 4
JUICIOS LITERARIOS Y ARTÍSTICOS	» 4
EL CAPITAN VENENO	» 3
POESÍAS SERIAS Y HUMORÍSTICAS	» 4
DE MADRID Á NÁPOLES, 2 tomos	» 8
DIARIO DE UN TESTIGO DE LA GUERRA DE ÁFRICA, 3 tomos	» 12

Obra nueva

LA CARTOMÁNTICA

(LA MADRASTRÀ)

por Xavier de Montepin

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

SORTIRÀ DINTRE DE POCHS DIAS

SOGRA Y NORA

Comedia de D. JOSEPH PIN Y SOLER

Tenim molt adelantada la impressió de

L' ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Los corresponals poden fer los pedidos.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. No responem de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponals de la casa se'ls otorgan rebaixas.

Varem encarregar á un soldat amich nostre, que 'ns envihès notícias freqüents del simulacro de Calaf, y 'l molt tuno 'ns ha fet quedar mala-ment, limitantse á enviarnos lo següent tele-grama:

«Al llegar realizado gran conquista criada casa donde estoy alojado. Satisfaceme victoria. Estoy ocupado maniobrando activamente. No tengo tiempo cumplir compromiso.»

¡Y nosaltres que creyam que las maniobras preparadas pèl general Martinez Campos no havian de donar á cap conquista!

¿Vostés sabian que algú 's cuidava de conser-
var los carrers del Ensanche?

Pregunto això perque l' altre dia vaig veure que per rahó d' economias s' havia suprimit la plassa de sub-jefe de la brigada de conservació dels indicats carrers.

¿Ara que s' ha suprimit al sub-jefe, hi hauria algún inconvenient en suprimir tota la brigada?

¡Pobre Sr. Mañé! ¡Creguin que hi ha días que 'm fa verdadera llàstima!

Per exemple, diumenje passat.

Figürinse que un párrafo de un article seu, intitulat: *Una visita á Lamartine*, comensa així:

«Si en nuestros días hubiera juventud, yo le aconsejaría que ensayara de leer las obras de Lamartine.»

¡Si en nuestros días hubiera juventud!... Dup-
tar de que hi haja joves... L' extrém de la mis-
santropia. ¡Qué trist ha de ser tenir de contem-
plar al mon á través de unas ulleras negras!...

No extranyin que tregui dels periódichs tanta
materia per la present secció de la *Esquella*.
Faltant notícias de interès, haig de dir com en
Vallès y Ribot: «Qui no pot segar, espigola.»

Espigolém donchs, y parlém de aquell gran
pendó que ab accompanyament de música se pas-
sejava diumenje per nostres carrers més cen-
trichs, anunciant no sé quin paper de fumar.

L' endemà molts periódichs publicavan un
sueltet que seria d' encárrech, dat qu' estava
concebut en tots ab los mateixos termes, en lo
qual s' hi llegia lo següent:

«Se puede decir que dicho pendón estaba á la
altura del acreditado papel de fumar Jaramago
marca «la Olla.»

De manera qu' estant á l' altura del pendó,
ab l' indicat paper s' hi poden caragolar ciga-
rets de tres ó quatre metros de llargada.

Més avall deya 'l suelto que l' amo del paper
«está resuelto á perseguir ante los tribunales á
todo el que fabrique ó expenda el papel Jara-
mago que es de su exclusiva propiedad.»

Després de això no sé compendre qui tindrà
prou valor per posarse á vendre un paper tant
persegit.

A qualsevol estanch:

—¿Qué tenen paper Jaramago de la Olla?

—Fugi d' aquí—dirá l' estanquer—¿qué 's fi-
gura que vuy que 'm portin á lo presó?

Lo mateix fabricant haurá de perseguir-se á si
mateix, desde 'l moment que amenassa no sols
á qui n' expendeixi sino també á qui 'n fabriqui.

Del *Diario mercantil* han dimitit los redactors
en massa, los empleats de l' administració en

massa y 'ls caixistas en massa han dissistit també.

Ja no més falta que dimiteixin los suscriptors,
pera presenciar un espectacle únic en lo seu
gènero.

Un dialech:

—¿Vol dir que això del Sinodo no acabará ma-
lament com lo Congrés catòlic de Zaragossa?

—No tinga por: això no es possible.

—Ay, ay, ¿per qué?

—Perque á Zaragossa 's barallavan en caste-
llà, y aqui 's barallan en llati.

Divendres de la setmana pròxima, *La Cam-
pana de Gracia* publicarà un de sos números
extraordinaris, destinat á la conmemoració dels
difunts, en la qual hi pendrà part notables es-
criptors y artistas de valia.

Crech que acullirán ab gust aquesta noticia
tots los que saben la manera esplèndida ab que
aqueell popular periódich sab presentarse sempre
que fa un extraordinari.

L' altre demati á la rambla d' Estudis hi havia
una munió de gent, al peu de un plàtan, tothom
ab lo coll estirat qui més podia, tothom mirant á
les branques.

¿Qué havia succehit?

Senzillament, que á un pobre venedor de au-
cells y altres animalets, se li havia emancipat un
mico.

Tots los esforços que feya 'l venedor per atrau-
re'l resultaren inútils.

Com més aquest lo cridava
més lo mico s' enfilava.

* * * —¿Qu' es això? ¿qué hi ha?—preguntava un
senyor curt de vista que no 's donava compte de
aquelle curiosa escena.

—No res—li va respondre un tranquil.—Un mi-
co que ha donat mico al seu amo.

Un pensament de carácter serio:

«Un bon gendre es un fill mes; un mal gendre
una filla menos.»

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—Ma-ni-a-ti-ca.
2. ID. 2.ª—Mo-nu-ment.
3. MUDANSA.—Trinch-Cinch-Zinch.
4. TRENCA-CLOSCAS.—Una llave y un sombrero.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Bertoldina.
6. ROMBO.— C

P A P
P A R R A
C A R D O N A
P R O B A
A N A
A

7. GEROGLIFICH.—Per tresserráns á Tresse-rras.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.